

Alþingi - Umhverfis- og samgöngunefnd

Austurstræti 8-10

150 Reykjavík

Reykjavík 21. febrúar 2021

Umsögn Íslenska gámafélagsins um þingsályktunartillögu um byggingu hátæknisorpbrennslustöðvar –197. mál.

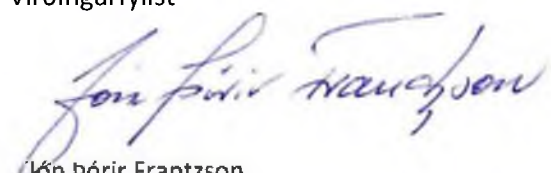
Þetta er í annað sinn sem Íslenska gámafélagið (ÍGF) veitir umsögn um þessa þingsályktunartillögu þar sem hún hefur nú verið lögð fram aftur óbreytt.

ÍGF hefur verið leiðandi í úrgangsmálum á Íslandi í rúm 20 ár og hefur reynslu af rekstri sorpbrennslustöðva og útflutningi á almennu sorpi til orkunýtingar. Það er því rangt, eins og fram kemur í þingsályktunartillögunni, að almennt sorp frá Íslandi hafi ekki verið flutt til brennslu til orkunýtingar í öðrum ríkjum. ÍGF hóf útflutning á almennu sorpi til orkunýtingar árið 2019 og hefur sá útflutningur hefur gengið snuðrulaust fyrir sig. Sem dæmi um mikilvægi þessa hráefnis í Evrópu þá setti framkvæmdastjórn Evrópusambandsins það í forgang þegar heimsfaraldur vegna Covid 19 skall á, til þess að tryggja hátæknibrennslunum í Evrópu nægilegt hráefni til að tryggja örugga orku en til þess þarf stöðugt rennsli af brennsluefni. Verði hátæknibrennsla byggð hér á landi gæti Ísland komið sér í þá stöðu að þurfa að flytja inn almennt sorp frá öðrum ríkjum til að halda henni gangandi eða að brenna endurvinnanlegu hráefni. Það að brenna endurvinnanlegu hráefni til orkunýtingar er alveg á skjön við forgangsöröðun í meðhöndlun úrgangs, og hringrásarhagkerfið sem úrgangslöggjöfin gengur út á. Þá er umhverfislegur ávinningur af því að nýta orkuna í ríkjum þar sem annars yrðu notuð kol og olía, mun meiri en hér á landi þar sem við höfum aðgang að hreinni orku. Kolefnisspor vegna flutninganna sjálfra er lítið miðað við ávinninginn af því að brenna ekki kolum og olíu til þess að framleiða rafmagn og hita vatn.

Þessi þingsályktunartillaga gengur út á að kanna hagkvæmni og möguleika þess að reisa hátæknisorpbrennslustöð sem meðhöndli mestallt eða allt sorp sem ekki er unnt að endurvinna hér á landi. En þessi vinna hefur nú þegar hafist og það eru SORPA bs, Kalka sorpeyðingarstöð sf., Sorpurðun Vesturlands hf, Sorpstöð Suðurlands bs og Umhverfis- og auðlindaráðuneytið sem standa að verkefninu og nú hefur verið gefin út skýrslan „Forverkefni um framtíðarlausn til meðhöndlunar brennanlegs úrgangs í stað urðunar“. Þar kemur fram frumkostnaðaráætlun vegna byggingar hátæknibrennslustöðvar á Íslandi, staðarval, arðsemi, áhættugreining ásamt fleiru. Með þessu virðist þessi þingsályktunartillaga því orðin óþörf.

Annars vísar Íslenska gámafélagið í fyrri umsögn sína, frá 10. febrúar 2021, um þessa sömu þingsályktunartillögu.

Virðingarfyllst

Jón Þórir Frantzson
Forstóri

22. febrúar 2022

Umsögn SORPU bs. um 197. mál, þingsályktunartillögu um byggingu hátæknisorpbrennslu

SORPA bs. þakkar fyrir tækifærið til að gefa umsögn um málið. Umræða um byggingu hátæknisorpbrennslu er mikilvæg fyrir margra hluta sakir. Mikilvægt er að sú umræða byggji á góðum grunni og taki mið af bestu þekkingu á hverjum tíma.

Til að stuðla að þessu stóðu SORPA bs., Kalka sorpeyðingarstöð sf., Sorpurðun Vesturlands hf., Sorpstöð Suðurlands bs. og Umhverfis- og auðlindaráðuneytið að vinnu á forverkefni til undirbúnings að innleiðingu framtíðarlausnar til meðhöndlunar á brennanlegum úrgangi. Skýrslan, sem er afrakstur þessarar vinnu, er aðgengileg [hér](#) og ítarlega kynningu á henni má finna [hér](#).¹

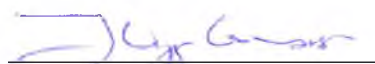
Meðal helstu niðurstaðna starfshópsins eru:

- Hátæknisorpbrennsla yrði reist á Suðvesturhorni landsins þar sem meira en 80% af úrganginum falla til.
- Mat á staðsetningu leiðir í ljós að bygging hátæknibrennslunnar í Álfsnesi myndi fela í sér minnstan rekstrarkostnað þar sem kostnaður við flutning úrgangs til stöðvarinnar væri lægstur.
- Hátæknibrennslan þarf að geta afkastað allt að 130.000 tonnum á ári. Hún mun framleiða rafmagn og heitt vatn en rekstrarkostnaði verður einkum mætt með hliðgjöldum.
- Stofnkostnaður hefur verið metinn með grófum hætti, sem og rekstrarkostnaður. Kostnaður við byggingu brennsluna er áætlaður á bilinu 20 – 35 milljarðar króna.
- Fyrir liggur að hliðgjöldin munu ráðast fyrst og fremst af því eignarformi sem verður fyrir valinu.
- Verði brennslan alfarið í opinberri eigu er líklegt að hliðgjald þyrfti að vera 20 krónur á kíló en verði hún alfarið í einkaeigu er líklegt að hliðgjald yrði 40 krónur.
- Í næsta áfanga verkefnisins þarf að stofna félag sem fær það hlutverk að halda áfram undirbúningsvinnu og þróa ítarlega viðskiptaáætlun um verkefnið.
- Ef niðurstaða viðskiptaáætlunar gefur tilefni til liggur fyrir hverjir munu standa að undirbúningi og framkvæmd verkefnisins, og rekstri vinnslunnar. Einnig munu liggja fyrir samningar við sveitarfélög um ráðstöfun brennanlegs úrgangs í farveg vinnslunnar.

Í ljósi þeirrar umfangsmiklu vinnu sem þegar hefur verið unnin af þessum starfshópi til að undirbúnings að innleiðingu framtíðarlausnar til meðhöndlunar á brennanlegum úrgangi telur SORPA bs. ekki þörf á að framkvæma aðra könnun á vettvangi ráðuneytisins.

SORPA og aðrir bakhjarlar áður nefndrar skýrslu eru hins vegar boðin og búin að kynna niðurstöður skýrslunnar fyrir nefndarmönnum umhverfis- og samgöngunefndar.

Virðingarfyllst,

Jón Viggó Gunnarsson,
Framkvæmdastjóri SORPU bs.

¹ <https://sorpa.dccweb.net/media/2/sorpbrennslustod.pdf> og <https://www.samband.is/vidburdir/skor-ofar-lokafundur/>